

Pracovní tým Kulatého stolu k financování českého zdravotnictví, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2
<http://www.kulatystul.cz>, info@kulatystul.cz, tel.: +420 224 972 853, fax: +420 224 972 647

PŘEHLED KONCEPČNÍCH MATERIÁLŮ KE ZDRAVOTNICTVÍ V ČR

Pracovní tým Kulatého stolu k budoucnosti
financování českého zdravotnictví

Abstrakt

Přehled koncepčních materiálů identifikuje devatenáct základních koncepčních materiálů ke zdravotnictví publikovaných v období posledních deseti let. Materiály koncepčního charakteru jsou zde rozřazeny podle typu instituce, která je vydala, a jsou dále analyzovány. Ačkoli jsou výchozí pozice jednotlivých koncepčních materiálů velmi různorodé, lze při jejich podrobné analýze identifikovat společné body, okruhy, které ve většině artikulují a k nimž se v různém rozsahu věnují. Tímto způsobem jsme tedy vysledovali čtrnáct společných problémových okruhů. Přehled koncepčních materiálů je dále doplněn o další odkazy a zdroje, které se věnují zdravotnictví.

Abstract

This review of literature in the field of healthcare sector in the Czech Republic identifies nineteen core conceptual materials published in the last ten years. These materials are subject to further analysis and they are structured according to the publishing institution (Ministry of Health, insurance companies, other institutions). Although these materials are really heterogeneous, it is possible to identify common topics, which are articulated in the most of them. There are fourteen such topics. The review is complemented by other sources and links, which are connected with the core materials and which deal with Czech healthcare sector.

Obsah

	1
	1
1 ÚVOD	1
1.1 Účel a cíle materiálu	1
1.2 Obsah materiálu	2
1.3 Metodologie	2
2 KONCEPČNÍ MATERIÁLY	3
2.1 Přehled vybraných zpracovaných koncepcí	3
2.2 Východiska a záměry vybraných zpracovaných koncepcí	4
2.3 Identifikované problémové okruhy vybraných zpracovaných koncepcí	6
3 ZÁVĚR	8
4 PŘEHLED LITERATURY	9
4.1 Vybrané koncepční materiály	9
4.2 Ostatní dostupná literatura	10
4.2.1 Vládní prohlášení	10
4.2.2 Dokumenty veřejnoprávních organizací	11
4.2.3 Mezinárodní dokumenty WHO, EU a OECD	14
4.2.4 Další zdroje	15
4.3 Internetové zdroje	20
5 PŘÍLOHA – METODOLOGICKÝ LIST	22

1 Úvod

Dobré zdraví je bezpochyby předpokladem kvalitního života a **problematice zdravotnictví je tak věnována v rámci veřejné politiky velká pozornost**. V posledních deseti letech byla Česká republika svědkem vzniku celé řady koncepčních materiálů zaměřených na oblast zdravotnictví. Většina zdravotně-politických strategických dokumentů vycházela z pojetí zdraví jako jednoho ze základních lidských práv přičemž akcentovala rovnost k přístupu ke zdravotní péči na bázi uplatňování principu solidarity. Přestože vzniklé koncepční materiály a na ně navazující politiky vychází z podobných hodnotových východisek, dosud nedošlo k jejich obsahovému srovnání a analýze.

Přehled koncepčních materiálů ke zdravotnictví v České republice usiluje o zaplnění této mezery a shromažďuje proto **koncepční zdravotně-politické materiály**. Mezi identifikovanými zdroji jsou vybrány materiály, které mají koncepční povahu (buď se koncepcemi přímo nazývají, nebo se jejich obsah týká zdravotnictví v komplexní podobě). Tyto koncepční materiály jsou analyzovány, srovnávány a obsahově hodnoceny. Přehled také obsahuje výčet **dostupných analytických materiálů**, které se zabývají problémy ve zdravotnictví.

1.1 Účel a cíle materiálu

Tento materiál byl vypracován jako **podklad pro usnadnění další diskuse** v rámci projektu Kulatý stůl k budoucnosti financování českého zdravotnictví. Cílem zpracovaného materiálu je podchycení zásadních dokumentů týkajících se koncepce zdravotnictví, které byly publikovány v posledních 10 letech, a usnadnění zahájení věcné diskuse o stávajících i budoucích problémech našeho zdravotnictví a o možnostech jejich řešení. Jsme přesvědčení, že teprve na základě analýzy dostupných informací, dat a výzkumů a po zhodnocení současného stavu může dojít ke konsensuálnímu nalezení a pojmenování hlavních okruhů hlavních problémů, na které budou jednotlivé subjekty reagovat předkládáním různých alternativ řešení. Tímto způsobem může dojít ke konsensu v hlavních problémových oblastech a k posuzování účinnosti navrhovaných koncepčních změn.

Seznam literatury a jednotlivých koncepcí může po případném doplnění představovat současně základní výchozí materiál využívaný jako **informační zdroj** pro všechny, kteří se o problematiku zajímají, a poslouží tak k základní orientaci v problematice zdravotnictví v České republice.

1.2 Obsah materiálů

Materiál v první řadě obsahuje identifikované ucelené koncepční materiály, které se věnují nejen jednotlivým segmentům sektoru zdravotnictví, ale zpracovávají a popisují sektor jako celek. Ve většině případů se jedná o koncepce a návrhy reforem různých aktérů v tomto sektoru. Těmto materiálům je věnována následující kapitola Přehledu. Druhou částí analýzy byla identifikace ostatních materiálů, které pojednávají o ostatních aspektech zdravotnictví, zejména však podle okruhů, které byly vybrány na základě informací získaných při analýze koncepčních materiálů. Tyto materiály jsou soustředěny v přehledu literatury.

1.3 Metodologie

Použitá **metoda sběru dokumentů** zahrnovala systematickou identifikaci, lokaci a analýzu dokumentů obsahující informace týkající se zdravotnické problematiky. Z hlediska typu zdrojů jsme se zaměřili v první řadě na mapování institucionálních webových stránek a to jak institucí veřejné správy, asociací poskytovatelů, asociací uživatelů, tak i na servery výzkumných institucí a organizací zabývajících se zdravotnictvím. Velká pozornost byla věnována také knižním publikacím. Systematické vyhledávání se zaměřilo na databázi Národní knihovny ČR, Katalog MedPort Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví a databázi ČICSO VUPSV. Vedle toho byla procházena profesní periodika a časopisy, které jsou relevantní pro dané téma (jako je Zdravotnictví v ČR, Sociální politika, Zdravotnické noviny, apod.). S ohledem na primární zaměření na Českou republiku byly brány v potaz pouze materiály v českém jazyce. Mapované časové období zahrnovalo posledních deset let, systematicky byly identifikovány zdroje od roku 1997 do konce roku 2006.

Citace identifikovaných dokumentů byla provedena na základě metodologie definované v materiálu – Bibliografické citace dokumentu podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2 (01 0197) Část 1 – Citace: metodika a obecná pravidla, Verze 3.3.¹

¹ Tato norma je dostupná na adrese <http://www.boldis.cz/citace/citace1.pdf>.

2 Koncepční materiály

Na základě uvedené analýzy dostupných zdrojů (viz. metodologie) jsme identifikovali několik materiálů, které pojednávají o českém zdravotnictví a jeho financování z velice komplexního pohledu. Jednotlivé ucelené a koncepční materiály lze rozdělit do čtyř skupin. V první řadě se jedná o koncepce, které byly vypracovány v rámci Ministerstva zdravotnictví. Dalšími identifikovanými koncepcemi jsou politické a volební materiály jednotlivých politických stran (zejména určené pro volební kampaň v roce 2006). Několik ucelených materiálů bylo zpracováno dalšími veřejnoprávními subjekty (např. spolupráce Ministerstva financí a Světové Banky). Poslední skupinou zpracovaných koncepcí jsou tzv. ostatní materiály, které nebylo možné zahrnout do výše uvedených skupin.

2.1 Přehled vybraných zpracovaných koncepcí

Tato část obsahuje názvy, specifikuje autory a upřesňuje datum publikace vybraných koncepčních materiálů.

	No.	Název	Autor	Datum publikace
Koncepce Ministerstva zdravotnictví (všechny ČSSD)	1	Koncepce zdravotnictví: dlouhodobý program vlády	Úřad vlády ČR	1999 (březen)
	2	Koncepce reformy zdravotnictví	Ministerstvo zdravotnictví – ministryně Součková (ČSSD)	2004
	3	Základní teze koncepce systému zdravotnictví ČR	Ministerstvo zdravotnictví – ministr Kubinyi (ČSSD)	2004 (leden) 2005
	4	Lidsky důstojné a efektivně fungující zdravotnictví. Návrh Koncepce péče o zdraví v ČR v letech 2004-2009, určený pro celospolečenskou diskusi	Ministerstvo zdravotnictví – ministryně Emmerová (ČSSD)	2005
Politické koncepce	5	Volební program: Klidná síla	KDU-ČSL	2006
	6	Konkretizace přístupu KSČM k řešení problematiky trvalé stabilizace zdravotnictví	KSČM	2006
	7	Chtít zdraví. Modrá Šance pro zdravotnictví	ODS	2004
	8	Volební program: Kvalita života	Strana zelených	2006
Koncepce zpracované veřejnoprávními subjekty	9	Návštěva ke zdravotnickému sektoru v České republice	Světová banka/Ministerstvo financí	2004 (květen)
	10	Poziční dokument konsolidace a stabilizace zdravotnictví České republiky na období 2005-2006	Místopředseda vlády Jahn	2005 (duben)
	11	Koncepce zdravotnictví v České republice	Všeobecná zdravotní pojišťovna	2004 (prosinec)

	No.	Název	Autor	Datum publikace
Ostatní koncepce	12	Reforma zdravotnictví: Diskusní setkání	Americká obchodní komora v ČR	2004 (duben)
	13	Materiál pro jednání s premiérem Grossem	Lékařský odborový klub	2005 (leden)
	14	Reforma zdravotnictví pro ČR v Evropě 21. století	Reforma zdravotnictví fórum CZ	2005 (září)
	15	Zdravotnictví řízené občanem	Sdružení občan	2005 (leden)
	16	Poslání a prezentace Svazu pacientů ČR	Svaz pacientů	2004 (duben)
	17	Návrh systémových změn v.z.p. v ČR	Svaz zdravotních pojišťoven	2005 (duben)
	18	Strategie řešení krize ve zdravotnictví	DG plus	2003
	19	Systémové změny pro finanční stabilizaci zdravotnictví ČR	Miroslav Zámečník	2005 (leden)

2.2 Východiska a záměry vybraných zpracovaných koncepcí

V této části jsou citovány principy, priority a cíle jednotlivých koncepčních materiálů bez jakéhokoli zásahu do jejich znění. Tyto principy, priority a cíle se zdají být charakteristické pro identifikované koncepce a mohou posloužit jako informační zdroj při hledání společných postojů, které by měly být základem pro konsensuální řešení budoucnosti českého zdravotnictví.

No.	Název koncepce	Principy, priority a cíle
1.	Koncepce zdravotnictví dlouhodobý program vlády (Úřad vlády ČR)	<ul style="list-style-type: none"> • princip solidarity, • dosažení maximální možné cenové místy a časové dostupnosti kvalifikované péče v dostatečném rozsahu, • státní garance dostupnosti a kvality, • důraz na prevenci, • veřejné zdravotnictví, • dosažení vyšší ekonomické efektivity.
2.	Koncepce reformy zdravotnictví MZ Součková (ČSSD)	<ul style="list-style-type: none"> • vnímavost k potřebám obyvatel, • zlepšování kvality péče, • standardizace závazných a doporučujících ukazatelů s cílem dosáhnout dlouhodobě udržitelný, • jednotný a bilančně vyrovnaný systém integrovaných a koordinovaných veřejných služeb. • Normativní východiska spočívají v uplatnění principů solidarity, spravedlnosti, subsidiarity a zásad formulovaných v Listině základních práv a svobod a Ústavě České republiky.
3.	Základní teze koncepce systému zdravotnictví ČR MZ Kubiny (ČSSD)	<ul style="list-style-type: none"> • veřejné zdravotní pojištění, solidarita zdravotní a sociální, • důsledná transparentnost nakládání s veřejnými prostředky, • dostupnost kvalitní péče pro všechny, • vymezení mimostandardní péče, • sledování, vyhodnocování a zveřejňování indikátorů kvality a nákladů zdravotní péče, • jasné vymezení kompetencí (stát, kraje, pojišťovny), • svobodný výběr poskytovatele zdravotní péče i zdravotní pojišťovny, • ekonomická rovnováha, • dynamická zpětnovazební regulace, • vyváženost odpovědností společnosti a jedince, • posílení role pacienta v systému zdravotnictví.

No.	Název koncepce	Principy, priority a cíle
4.	Návrh koncepce zdravotnictví za léta 2005-2009 MZ Emmerová (ČSSD)	<ul style="list-style-type: none"> ekonomická rovnováha (dlouhodobá ekonomická udržitelnost, vyrovnané hospodaření), zdravotní péče je poskytována na základě hodnocení potřeb a v rámci veřejného práva, ekvita – spravedlivá dostupnost poskytovaných služeb pro všechny pojištěnce, právo na zdraví a zdravotní péči je součástí lidských práv, organizace, správa a financování zdravotnictví jsou založeny na uplatnění vysokého podílu samosprávy (princip veřejnoprávních korporací) s nutným dozorem ze strany státu a při respektování vývoje v oblasti práv pacientů a lidské důstojnosti, svobodná volba lékaře a poskytovatelů zdravotnických služeb, řízení rizika výskytu nemoci cestou zdravotního pojištění a jeho sociální funkce spočívající v solidaritě různých společenských a věkových skupin (veřejné či sociální zdravotní pojištění), odpovědné jednání všech zúčastněných aktérů zdravotní politiky, založené na rozvoji a zvyšování jejich informovanosti v oblasti zdravotnických služeb, jejich organizace, financování a vzdělávání ke zdraví v rámci aktivit podpory zdraví, cesta k efektivně fungujícímu zdravotnickému systému je založena na řízení rozhraní služeb (integrativní plánování a financování).
5.	Klidná síla (KDU-ČSL)	<ul style="list-style-type: none"> poskytovat občanům veškeré informace potřebné pro jejich rozhodování a orientaci uvnitř zdravotnického systému, garantovat občanům dostupnost kvalitní péče a vyloučit péči nekvalitní, jasně definovat plně hrazenou, částečně hrazenou a nehrazenou péči, nastavit parametry dostupnosti plně hrazené péče, či péče se spoluúčastí, optimalizovat systém tak, aby se nepropadal do opakujících se ekonomických krizí, důsledně kontrolovat nakládání s prostředky vloženými do zdravotnického systému (revize hospodaření pojišťoven, nemocnic atd.), odstranit korupci spojenou s čekáním pacientů na zdravotnické výkony.
6.	Konkretizace přístupu KSČM k řešení problematiky trvalé stabilizace zdravotnictví (KSČM)	<ul style="list-style-type: none"> zdraví obyvatelstva a zdravotnictví nemůže být vystaveno požadavkům (logice) trhu; právo na poskytování potřebné zdravotní péče pro všechny občany, a to bezplatně; základem je (musí zůstat) všeobecné zdravotní pojištění (i se státními dotacemi); zdravotnictví chápat jako veřejnou službu občanům; koncipovat (dnes již udržet) síť zdravotnických zařízení podle územních celků; prosazovat důslednou lékovou politiku státu; posílení vlivu státu jako regulátora, tvůrce pravidel a kontrolora a výkonu státní správy ve zdravotnictví; zprůšnění dohledu státu nad zdravotními pojišťovnami; odmítnutí zvyšování spoluúčasti, které je v přímém rozporu s Ústavním právem na zdraví; sjednocení systému zdravotnického pojišťovnictví (snížení počtu pojišťoven a klíčové postavení Všeobecné zdravotní pojišťovny); prosazovat vytvoření právní normy, umožňující poskytovat úlevy na daních pro zdravotnická zařízení jako neziskové organizace;
7.	Modrá Šance (ODS)	<ul style="list-style-type: none"> Jedíním, kdo může určovat potřeby občana, je občan sám. Nastavení takového systému, který by přinutil všechny zúčastněné k hospodárnému, efektivnímu chování. Základem zdravotního systému musí být uspokojení potřeb občana v mezích ekonomické reality se zachováním jistot veřejného zdravotního pojištění. Zdravotní pojišťovny musejí být plně zodpovědné za svou finanční bilanci a za nasmlouvání kvalitní a efektivní péče pro své pojištěnce. Pacient bude dostávat ve srozumitelné formě všechny informace o své nemoci a léčbě.
8.	Kvalita života (Strana zelených)	<ul style="list-style-type: none"> zdravotnictví jako obecně dostupná veřejná služba, významná je především prevence nemocí, prosazujeme zákaz kouření v restauracích a zařízeních společného stravování
9.	Návštěva ke zdravotnickému sektoru v České republice (Světová banka/MF)	<ul style="list-style-type: none"> potřeba reformy zdravotnictví v České republice z důvodu dlouhodobé fiskální udržitelnosti země.
10.	Poziční dokument konsolidace a stabilizace zdravotnictví České republiky na období 2005-2006 (Mistopředseda vlády Jahn)	<ul style="list-style-type: none"> solidarita s těmi, kteří ji potřebují, zachování svobodné volby lékaře, rozvoj zdravotního pojištění a jeho oddělení od státního rozpočtu, systém plurality zdravotních pojišťoven, fiskální rovnováha mezi příjmy a výdaji systému zdravotního pojištění.
11.	Koncepce zdravotnictví v České republice (Všeobecná zdravotní pojišťovna)	<ul style="list-style-type: none"> Definovat zdravotní péči, oficiální a alternativní medicínu, další činnosti se zdravotní péčí související nebo ji podmiňující. Definovat soustavu poskytovatelů zdravotní péče, strukturu jejich uspořádání, hierarchii, subsidiaritu a další vazby. Definovat systém vícezdrojového financování zdravotnictví. Definovat veřejné zdravotní pojištění jako systém úhrady části zdravotní péče, na niž je nárok, vyplývající z ústavního pořádku. Definovat roli občana jako subjektu, aktivně se podílejícího na ochraně a upevňování svého zdraví, nikoli jen pasivního příjemce zdravotní péče. Definovat účast státu jako subjektu vytvářejícího zdravotně politické, ekonomické, právní a organizační předpoklady pro optimální fungování zdravotnictví.
12.	Reforma zdravotnictví (Americká obchodní komora)	<ul style="list-style-type: none"> neuveдено

No.	Název koncepce	Principy, priority a cíle
13.	Materiál pro jednání s premiérem Grossem (Lékařský Odborový Klub)	<ul style="list-style-type: none"> • neuvedeno
14.	Reforma zdravotnictví pro ČR v Evropě 21. Století (Reforma zdravotnictví fórum CZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit kvalitu a efektivitu systému zdravotnictví cestou změny rolí a vztahů pojišťoven, poskytovatelů, státu a občanů (reforma institucí). • Zajistit dlouhodobou finanční stabilitu systému a zachovat tak všeobecnou dostupnost potřebných zdravotních služeb i pro příští generace (reforma financování).
15.	Zdravotnictví řízené občanem (Sdružení občan)	<ul style="list-style-type: none"> • zavádění regulovaného trhu do zdravotnictví se dá zjednodušit na tři základní úkoly <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření tržního prostředí, • zavedení nutných regulací a • ustanovení regulátora.
16.	Poslání a prezentace Svazu pacientů ČR	<ul style="list-style-type: none"> • prosaditelnost práv, • právo na informace a zdravotnickou dokumentaci, • využívání nových objevů ve prospěch pacientů.
17.	Návrh systémových změn veřejného zdravotního pojištění v ČR (Svaz zdravotních pojišťoven ČR)	<ul style="list-style-type: none"> • posílit rozpočtovou disciplínu při tvorbě zdravotně pojistných plánů zdravotní pojišťoven a úhradových vyhlášek MZ ČR. • zvýraznit roli zdravotních pojišťoven jako selektivních nákupčích zdravotní péče pro svoje pojištěnce, • posílit odpovědnosti zdravotních pojišťoven za vyrovnané hospodaření systému.
18.	Strategie řešení krize ve zdravotnictví (DG Plus)	<ul style="list-style-type: none"> • problémy zdravotnictví jsou primárně ekonomického rázu (nikoli medicínského) • objem zdrojů pro zdravotnictví se nebude zvyšovat, • situace ve zdravotnictví není pouze rezortním problémem, ale je problémem celé vlády, na jejím řešení musí spolupracovat minimálně MZ ČR, MF ČR a případně MPSV ČR, • řešení musí cílit na „velké ryby“, • spojit finanční intervenci (oddlužení) s restrukturalizací, • neřešit všechno najednou, v ostatních oblastech provádět spíše symbolické kroky, • zásadní reorganizaci sítě směřovat k roku 2006 (kdy vyprší platnost rámcových smluv).
19.	Systémové změny pro finanční stabilizaci zdravotnictví ČR (Miroslav Zámečník)	<ul style="list-style-type: none"> • stabilita systému a dodržování rozpočtového omezení, • pořádek v investiční politice, • produkce a distribuce porovnatelných informací o kvalitě a nákladovosti péče veřejnosti, • využití finančních nástrojů pro zlepšení zdravotního stavu populace, • odstranit medicínsky neodůvodněné diferenciály v per capita výdajích na obyvatele mezi jednotlivými kraji, • existence pluralitního systému zaměstnaneckých pojišťoven je jednou z velkých potenciálních předností českého zdravotního systému, • spoluúčast a zatížení mírnými poplatky, • právní statut poskytovatelů nemocniční péče a zvýšení odpovědnosti za hospodaření, • nasazení informačních technologií, • léková politika.

2.3 Identifikované problémové okruhy vybraných zpracovaných koncepcí

Na základě podrobné analýzy popsaných koncepčních materiálů lze identifikovat hlavní problémové okruhy, které se v jednotlivých koncepcích opakují a tím poskytují jedinečnou možnost srovnání jednotlivých návrhů řešení. Tyto jednotlivé problémové okruhy lze pojmenovat, zahrnují témata jako populace a její zdraví, demografický vývoj, kvalita zdravotních služeb, etika ve zdravotnictví, lidské zdroje ve zdravotnictví, zdroje financování zdravotnického sektoru, regulace poptávky po zdravotních službách, regulace nabídky zdravotních služeb, úhradové mechanismy, léky a zdravotní pomůcky apod. V následující tabulce lze přehledně srovnat obsah jednotlivých koncepcí, především však to, zda se daná koncepce věnuje jednotlivým okruhům problémů. Je si však třeba uvědomit, že při vytržení ze svého kontextu a zejména pak při absenci obsahové analýzy návrhů ztrácí hodnocení jednotlivých oblastí svou plnou vypovídací hodnotu.

No.	Název koncepce/ Problémové okruhy	Populace a její zdraví	Demografický vývoj populace	Systém veřejného zdr. pojištění	Zdroje financování zdr. sektoru	Lidské zdroje ve zdravotnictví	Zdravotně-sociální péče	Kvalita zdravotních služeb	Etika ve zdravotnictví	Postavení nemocenského pojištění	Regulace poptávky po zdravotních službách	Regulace nabídky zdravotních služeb	Úhradové mechanismy	Léky a zdravotní pomůcky	Evropská unie a Mezinárodní závazky ČR
1.	Dlouhodobý program vlády	☺	☺	☺	☺	☺		☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	
2.	Koncepce reformy zdr.	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺		☺		☺	☺	☺	☺
3.	Základní teze koncepce systému zdravotnictví ČR	☺	☺	☺	☺			☺		☺	☺	☺	☺	☺	☺
4.	Návrh koncepce zdravotnictví za léta 2004-2009	☺	☺	☺	☺	☺		☺	☺	☺		☺	☺		
5.	Klidná síla		☺	☺			☺	☺		☺	☺	☺		☺	
6.	Konkretizace přístupu KSČM zdravotnictví	☺		☺	☺	☺		☺		☺		☺	☺	☺	
7.	Modrá Šance pro zdravotnictví			☺	☺				☺		☺	☺			
8.	Kvalita života	☺	☺	☺	☺	☺	☺				☺	☺		☺	
9.	Návštěva ke zdravotnickému sektoru v ČR		☺		☺					☺	☺	☺	☺	☺	
10.	Poziční dokument konsolidace a stabilizace zdr. ČR		☺					☺		☺	☺	☺	☺	☺	
11.	Koncepce zdravotnictví v České republice		☺	☺	☺			☺		☺	☺	☺	☺	☺	☺
12.	Reforma zdravotnictví: Diskusní setkání	☺			☺							☺			
13.	Materiál pro jednání s premiérem Grossem			☺	☺	☺				☺		☺	☺	☺	
14.	Reforma zdravotnictví pro ČR v Evropě 21. století	☺	☺	☺	☺	☺					☺	☺		☺	
15.	Zdravotnictví řízené občanem			☺	☺			☺			☺	☺			
16.	Poslání a prezentace Svazu pacientů ČR	☺						☺	☺			☺			☺
17.	Návrh systémových změn v. z. p. v ČR			☺	☺			☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	
18.	Strategie řešení krize ve zdravotnictví			☺	☺			☺			☺	☺	☺		
19.	Systémové změny pro finanční stabilizaci zdravotnictví ČR	☺		☺	☺			☺		☺	☺	☺	☺	☺	

3 Závěr

V tomto Přehledu jsme identifikovali **devatenáct základních koncepčních materiálů** různých zainteresovaných stran, včetně stran politických, které vznikly v posledních deseti letech. Analýza těchto dokumentů vycházela z jejich hodnotového a ideového zakotvení, což posléze jednotlivá reformní opatření zasazuje do obecnějšího kontextu.

Ačkoli jsou výchozí pozice jednotlivých koncepčních materiálů velmi různorodé, lze při jejich podrobné analýze identifikovat **společné body**, okruhy, které ve většině artikulují a k nimž se v různém rozsahu věnují. Tímto způsobem jsme tedy vysledovali 14 společných problémových okruhů, resp. témat, která vytvářejí základ diskuse o budoucnosti financování českého zdravotnictví.

4 Přehled literatury

Přehled literatury je rozdělen do tří skupin. V první skupině najdeme identifikované analyzované vybrané koncepční materiály, kterým je věnován tento materiál. V druhé skupině se nachází ostatní dostupná a identifikovaná literatura. Ta je dále rozdělena do tří pododdílů. V prvním jsou chronologicky seřazeny vládní prohlášení vlád České republiky od roku 1996 (viz. definice časového rámce tohoto materiálu). Druhý pododdíl nabízí výčet materiálů, které byly publikovány veřejnoprávními organizacemi (např. OECD, Ministerstvo zdravotnictví, Všeobecná zdravotní pojišťovna apod.). V posledním pododdíle je pak vyjmenována veškerá ostatní literatura, která byla na základě uvedené metodologie identifikována. Třetí skupina obsahuje seznam internetových stránek, na kterých byly tyto informace vyhledány a které se věnují tématu zdravotnictví.

4.1 Vybrané koncepční materiály

1. ÚŘAD VLÁDY. *Koncepce zdravotnictví dlouhodobý program vlády*. Praha. 1999
2. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Koncepce reformy zdravotnictví*. Ministryně Součková. Praha. 2004
3. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Základní teze koncepce systému zdravotnictví ČR*. Ministr Kubinyi. Praha. 2004
4. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Lidsky důstojné a efektivně fungující zdravotnictví. Návrh Koncepce péče o zdraví v ČR v letech 2004-2009, určený pro celospolečenskou diskusi*. Ministryně Emmerová. Praha. 2005
 Online [http://www.mzcr.cz/data/c1216/lib/koncepce_pro_vladu_06_06_2005_po_edit.doc] 2007-05-01
5. KDU-ČSL. *Volební program: Klidná síla*. Volby 2006. Praha. 2006
 Online [http://www.kdu.cz/video/Media_15075_2006_2_27_13_35_22.pdf] 2007-05-01
6. KSČM. *Konkretizace přístupu KSČM k řešení problematiky trvalé stabilizace zdravotnictví*. Futura. Praha. 2006
 Online [<http://www.kscm.cz/viewDocument.asp?document=3878>] 2007-05-01
7. ODS. JULÍNEK, T. *Chťt zdraví. Modrá šance pro zdravotnictví*. ODS. [Brno?]. 2004
 Online [http://www.ods.cz/docs/publikace/modra_kniha/07.pdf] 2007-05-01
8. STRANA ZELENÝCH. *Volební program: Kvalita života*. [Praha?]. 2006
 Online [<http://www.zeleni.cz/getfile.php?id=86&cid=247>] 2007-05-01
9. SVĚTOVÁ BANKA. *Czech Republic health sector visit: May 21-22*. Praha. 2004
 Online [<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/7-SB.pdf>] 2007-05-01
10. JAHN, M. *Poziční dokument konsolidace a stabilizace zdravotnictví České republiky na období 2005-2006*. Praha. [200?]
 Online [<http://www.pacienti.cz/dok.jahn-1.05.htm>] 2007-05-01

11. VZP. VODIČKA, G. *Koncepce zdravotnictví v České republice*. VZP ČR. Praha. 2004
12. Americká obchodní komora v ČR. *Reforma zdravotnictví: Diskusní setkání*. Praha. 2004
13. KUBEK, M. *Materiál pro jednání s premiérem Grossem*. Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů. [Praha?]. 2005
 Online [http://www.lok-scl.cz/7_archiv/prohlaseni%20stanoviska/3%20material%20pro%20jednani%20s%20premierem.htm] 2007-05-01
14. HROBOŇ, P., MACHÁČEK, T., JULÍNEK, T. *Reforma zdravotnictví pro Českou republiku v Evropě 21. století*. Reforma zdravotnictví fórum.cz. Praha. 2005
 Online [http://www.healthreform.cz/content/files/cz/Reforma/1_Publikace/CZ_publikace.pdf] 2007-05-01
15. VEPŘEK, P. *Zdravotnictví řízené občanem, II. kolo reformy zdravotnictví*. Sdružení občan. Praha. 2005
 Online [http://www.sdruzeniobcan.cz/files/reforma_obcan_05a.doc] 2007-05-01
16. SVAZ PACIENTŮ ČR. *Poslání a prezentace Svazu pacientů*. Praha. 2004
 Online [<http://www.pacienti.cz/clanek.php?id=187>] 2007-05-01
17. Svaz zdravotních pojišťoven ČR. *Návrh systémových změn veřejného zdravotního pojištění v ČR*. Brno. 2005
 Online [http://www.clk.cz/zdravpoj/SZP_systemove_zmeny.html] 2007-05-01
18. VEPŘEK, P., Janda, J. *Strategie řešení krize ve zdravotnictví*. Praha. 2003
19. ZÁMEČNÍK, M. *Systémové změny pro finanční stabilizaci zdravotnictví ČR*. Praha. 2005

4.2 Ostatní dostupná literatura

4.2.1 Vládní prohlášení

- Programové prohlášení vlády Václava Klause*. Praha. 1996.
 Online [http://www.vlada.cz/cs/vlada/historie/vlady/vlady1993-2006/vaclav-klaus-96-98/programove_prohlaseni.html] 2007-05-01
- Programové prohlášení vlády Josefa Tošovského*. Praha. 1998.
 Online [<http://www.vlada.cz/cs/vlada/historie/vlady/vlady1993-2006/josef-tosovsky-98/prohlaseni.html>] 2007-05-01
- Programové prohlášení vlády Miloše Zemana*. Praha. 1998
 Online [<http://www.vlada.cz/cs/vlada/historie/vlady/vlady1993-2006/milos-zeman-98-02/prohlaseni.html>] 2007-05-01
- Programové prohlášení vlády Vladimíra Špidly*. Praha. 2002.
 Online [<http://www.vlada.cz/cs/vlada/historie/vlady/vlady1993-2006/vladimir-spidla-02-04/prohlaseni.html>] 2007-05-01
- Programové prohlášení vlády Stanislava Grosse*. Praha. 2004
 Online [<http://www.vlada.cz/cs/vlada/historie/vlady/vlady1993-2006/stanislav-gross-04-05/default.html>] 2007-05-01
- Programové prohlášení vlády Jiřího Paroubka*. Praha. 2005.
 Online [<http://www.vlada.cz/cs/vlada/Prohlaseni/prohlaseni.html>] 2007-05-01

Programové prohlášení koaliční vlády ODS, KDU-ČSL a Strany zelených. Praha. 2006. Online [<http://www.zeleni.cz/getfile.php?id=2673&cid=247>] 2007-05-01

4.2.2 Dokumenty veřejnoprávních organizací

Bilanční zpráva o plnění úkolů z národní strategie protidrogové politiky 2001-2004. Úřad vlády ČR. Odbor pro koordinaci protidrogové politiky. 2005

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna. *Výroční zpráva 2002.* Ostrava. 2003

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna. *Výroční zpráva 2003.* Ostrava. 2004

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna. *Výroční zpráva 2004.* Ostrava. 2005

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna. *Výroční zpráva 2005.* Ostrava. 2006

INSTITUT ZDRAVOTNÍ POLITIKY A EKONOMIKY. *Kvalita života: Sborník příspěvků z konference, konané dne 25.10.2004 v Třeboni.* Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2004

INSTITUT ZDRAVOTNÍ POLITIKY A EKONOMIKY. *Cesty k efektivně fungujícím zdravotnickým systémům. Překlad The OECD Health Project. Towards High-Performing Health Systems.* Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2004

Konvergenční program České republiky (aktualizovaná verze). Vláda ČR. Praha. 2005

Online [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/konvergen_programy.html] 2007-05-04

KRAJ VYSOČINA. *Strategie protidrogové politiky kraje Vysočina na léta 2006-2010.* Krajský úřad kraje Vysočina. Jihlava. [200?]

Krajský úřad – Moravskoslezský kraj. *Koncepce zdravotní péče v Moravskoslezském kraji.* [Ostrava?]. 2003

Krajský úřad kraje Vysočina. *Strategie protidrogové politiky kraje Vysočina na léta 2006–2010.* [Jihlava?]. [200?]

Online [www.kr-vysocina.cz] 2007-05-04

KSČM. Program „Naděje pro ČR“. *Naděje pro Českou republiku: nevolební program KSČM.* [Praha?]. 2004

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Rozpočtový výhled 2003-2006: Koncepce reformy veřejných rozpočtů.* Praha. 2003.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Zpráva o realizaci reformy veřejných financí.* Praha. 2006

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Přehled stabilizačních opatření dle usnesení vlády z 22. 7. 2005.* Praha. 2005

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi.* Praha. 2006

Online [http://www.mvcr.cz/dokument/2006/zprava_mu.pdf] 2007-05-01

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Přehled krátkodobých stabilizačních opatření*. Praha. 2005

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Metodiky měření kvality zdravotní péče v regionu*. Ministerstvo zdravotnictví ČR. Projekt kvality Ministerstva zdravotnictví. [Praha?]. 2003

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Etický kodex práv pacientů*. Centrální etická komise MZČR. Praha. 1992

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Národní akreditační standardy zdravotnických zařízení*. MZ ČR. Národní program kvality zdravotní péče. Praha. [200?]
 Online [www.szu.cz/cekz/dokumenty/akreditace/nar_akredi_standardyZZ.pdf] 2007-05-04

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Koncepce ošetrovatelství: Metodická opatření*. Věstník MZČR. Praha. 2004

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Koncepce rozvoje výzkumu v resortu Ministerstva zdravotnictví do roku 2008*. Praha. 2004

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století*. Praha. 2002
 Online [<http://www.mpsv.cz/cs/2871>] 2007-05-04

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví. *Výroční zpráva 2002*. Praha. 2003

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví. *Výroční zpráva 2003*. Praha. 2004

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví. *Výroční zpráva 2004*. Praha. 2005

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví. *Výroční zpráva 2005*. Praha. 2006

ODS. *Modrá kniha. Modrá šance pro Českou republiku: resortní koncepce ODS*. [Praha?]. 2004

Pandemický plán ČR: Plán opatření pro případ pandemie chřipky vyvolané novou variantou chřipkového viru. Praha. 2006

Pardubický kraj - Krajský úřad. *Program „Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje*. [Pardubice?]. 2006

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. *Zpráva vyšetřovací Komise Poslanecké sněmovny k prošetření hospodaření Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky*. Praha. 2006
 Online [<http://www.acmn.cz/file.php?nid=1140&oid=296187>] 2007-05-04

Program realizace Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku. Praha. 2005. Online [http://www.esfcr.cz/files/clanky/1291/Strategie_RLZ.pdf] 2007-05-01

Představy o zdravotní péči: Průzkum zájmů patientských organizací. Mezinárodní svaz patientských organizací. Consensus Research Group. New York. 2006

Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2004*. Ostrava. 2005

STŘEDOČESKÝ KRAJ. *Návrh koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji*. [Praha?]. 2004

Střednědobá koncepce státní politiky vůči občanům se zdravotním postižením. Praha. 2007. Online [<http://www.vlada.cz/dokument6473.html>]

Svaz zdravotních pojišťoven ČR. *Léková politika, Opravdu velmi nízko visící ovoce*. Brno. 2005

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. *Výroční zpráva za rok 2001*. Praha. 2002

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. *Výroční zpráva za rok 2003*. Praha. 2004

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. *Výroční zpráva za rok 2004*. Praha. 2005

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. *Výroční zpráva za rok 2005*. Praha. 2006

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. *Zdravotně pojistný plán VZP ČR pro rok 2007*. Praha. 2006

Zdravotní pojišťovna Metal-Alliance. *Výroční zpráva 2005*. Praha. 2006

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. *Výroční zpráva za rok 2001*. Mladá Boleslav. 2002

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. *Výroční zpráva za rok 2003*. Mladá Boleslav. 2004

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. *Výroční zpráva za rok 2005*. Mladá Boleslav. 2006

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. *Zdravotně pojistný plán na rok 2006*. Mladá Boleslav. 2005

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. *Zdravotně pojistný plán na rok 2007*. Mladá Boleslav. 2007

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR. *Výroční zpráva za rok 2001*. Praha. 2002

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Plán rozvoje zdravotnických zařízení zlínského kraje*. Zlín. 2005
 Online [<http://www.kr-zlinsky.cz/ViewFile.aspx?docid=25961>] 2007-05-04

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Celopopulační studie o zdravotním stavu a životním stylu obyvatel v České republice - subjektivní pocit zdraví*. ÚZIS ČR. Praha. 2005

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Celopopulační studie o zdravotním stavu a životním stylu obyvatel v České republice - Úvodní informace*. ÚZIS ČR. Praha. 2005

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnictví jako součást národní ekonomiky 2005. Časové řady vybraných finančních ukazatelů*. ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Trendy vývoje zdravotnických dat v SR a ČR v letech 1994 2004*. ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Výběrové šetření o zdravotním stavu české populace 1999. HIS ČR 99*. ÚZIS ČR. Praha. 2001

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Výběrové šetření o zdravotním stavu české populace 2002. HIS CR 2002.* ÚZIS ČR. Praha. 2003

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnická statistika a 45 let ÚZIS ČR.* ÚZIS ČR. Praha. 2005

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnická ročenka ČR 2003.* ÚZIS ČR. Praha. 2004

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnická ročenka ČR 2005.* ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnictví České republiky 2004 ve statistických údajích.* ÚZIS ČR. Praha. 2005

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Zdravotnictví České republiky 2005 ve statistických údajích.* ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Tuberkulóza a respirační nemoci 2005,* ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Pohledy na zdravotnictví v České republice.* Praha. 2002

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Činnost zdravotnických zařízení ve vybraných oborech léčebně preventivní péče 2005,* ÚZIS ČR. Praha. 2006

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Výběrové šetření o zdravotním stavu české populace (HIS CR 2002) – Platby mimo zdravotní pojištění (XVI. díl).* ÚZIS ČR. Praha. 2003

ÚSTAV ZDRAVOTNÍCH INFORMACÍ A STATISTIKY. *Výběrové šetření o zdravotním stavu české populace (HIS CR 2002) – Chronická nemocnost (X. díl).* ÚZIS ČR. Praha. 2003

Výroční zpráva Rady vlády pro rozvoj lidských zdrojů 2005. Rada vlády pro rozvoj lidských zdrojů. Praha. 2005

Výroční zpráva 2005. Vládní výbor pro zdravotně postižené občany. Praha. 2006
 Online [<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=17888>] 2007-05-01

4.2.3 Mezinárodní dokumenty WHO, EU a OECD²

Helsinská deklarace Světové lékařské asociace. Edinburg. 2000
 Online [<http://www.sukl.cz/cs13klinhodnoc/cs13helsdeklarace.htm>] 2007-05-04

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Demografická budoucnost Evropy – učiňme z problému výhodu.* Sdělení Komise. Brusel. 2006

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Postavení zdravotně postižených osob v rozšířené Evropské unii: Evropský akční plán 2006 – 2007.* Brusel. 2005

² WHO (Světová zdravotnická organizace), EU (Evropská unie), OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Zelená kniha: O partnerství veřejného a soukromého sektoru a právu společenství o veřejných zakázkách a koncesích.* Brusel. 2004

Lublaňská charta o reformě zdravotní péče. Evropská regionální úřadovna WHO. Lublaň. 1996

Online [http://www.pacienti.cz/Ljublanska_Charta_'96.htm] 2007-05-04

OECD. *Ekonomická zpráva o České republice, 2004*, Policy Brief. 2004

Online [www.oecd.org/czech] 2007-05-04

OECD. *Ekonomický přehled České republiky, 2006*, Policy Brief. 2006

Online [www.oecd.org/czech] 2007-05-04

Podpora zdraví na pracovišti: Lucemburská deklarace o podpoře zdraví na pracovišti. Lucemburk. 1997

Online [www.szu.cz/chpnp/nspzp/pages/word/luc_deklarace.doc] 2007-05-04

Úmluva o lidských právech a biomedicíně. Rada Evropy. Oviedo. 1997

Online [http://www.clk.cz/zakpred/Uml096-2001_EtikaBiomed.html] 2007-05-04

4.2.4 Další zdroje

Analýza Koaliční smlouvy uzavřené mezi ODS, KDU-ČSL a SZ. Českomoravská konfederace odborových svazů. Praha. 2007

ANTOŠOVÁ, L., CHALUPKA, R., HROBOŇ P. *Hospodaření fakultních nemocnic.* Reforma zdravotnictví-Fórum.cz. Praha. 2006

Online [www.zdravotnireforma.cz] 2007-05-04

BAUMRUK, J. *Subsystem 7, Zdravotní rizika pracovních podmínek a jejich důsledky.* Státní zdravotní ústav. Praha. 2005

Online [www.szu.cz/chpnp/pages/pdf/regex/odbor_zprava.pdf] 2007-05-04

BENÁČEK, V. *Problémy české veřejné správy a byrokracie – současný stav a nástin řešení. Analytická podkladová studie pro Radu vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii.* RASES. Praha. 2000

BOUZEK, J. *Základní analýza zdravotnictví jihočeského regionu síť lůžkových zdravotnických zařízení kraje.* Škola veřejného zdravotnictví IPVZ Praha. Praha. 2000

BRUTHANSOVÁ, D., ČERVENKOVÁ, A., HOLMEROVÁ, I. *Sociální hospitalizace.* VÚPSV. Praha. 2000

BURCIN, B., KUČERA, T. *Nová kmenová prognóza populačního vývoje České republiky (2003-2065).* Demografie 2004, roč. 46, č. 2, str. 100-111.

CABRNOCH, M., JULÍNEK, T., HROBOŇ, P. *Zdravotní politika.* Sborník: Cevro. Kutná Hora. 2005

ČSSD. *Základní (dlouhodobý) program ČSSD: Otevřenost novým výzvám, věrnost tradici.* Praha. 2003

DAŇKOVÁ, D., TRNKA, L. KREJBICH, F. *Strategie kontroly tuberkulózy v Evropské oblasti Světové zdravotnické organizace.* Zprávy CEM. Státní zdravotní ústav. Praha. 2000

- DEMA a.s. *Systém zdravotního pojištění z pohledu občanů ČR*. Praha. 2005
Online [<http://dema.praha.cz>] 2007-05-04
- DLOUHÝ, M., STRNAD, L. *Nemocnice: kvalita, efektivita, finance*. IGA MZ ČR. Praha. 1999
- DOBIÁŠOVÁ, K. et. al. *Vliv zdravotnického systému na vztah pacient-lékař ve vybraných segmentech zdravotní péče v transformující se společnosti ČR – teoretické koncepty a výsledky realizovaného předvýzkumu*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]
- DOSTÁL, O. *Práva pacientů, zdravotnická politika a medicínské právo online*. České zdravotnické fórum. [Praha?]. 2004
- DRBAL, C. *Nová zdravotní politika*. Projekt IGA MZ ČR č.NO/6238-3. Praha. [200?]
- DRBAL, C. *Podmínky vymezující povahu a efekt zásahů do determinant zdraví*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]
- DURDA, L. *Analýza procesu tvorby a realizace lékové politiky v ČR*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]
- ERNST, P., STEJSKAL, D., SCHLANGER, J. *Návrh na vymezení východisek a principů koncepce zdravotní péče*. Unie zaměstnavatelských svazů ČR. Praha. 2005
- FOREJTOVÁ, L. *Financování zdravotnictví v České republice*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003
- GOULLI, R., HÁVA, P. *Ekonomika zdraví a financování zdravotnictví při decentralizaci veřejné správy: Teoretické základy a empirická ekonomická analýza*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003
- GOULLI, R., VAMPOLOVÁ, K., NEUWIRTHOVÁ, D. *Fungování nemocnic v šesti zemích: Zpráva pro Nejvyšší účetní dvůr Francie*. Překlad z francouzského originálu. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2004
- HAŠKOVCOVÁ, H. *Práva pacientů*. Nakladatelství Aleny Krtilové. Havířov. 1996
- HANUŠOVÁ, P. *Nemocnice II: Problémy organizačně právního postavení nemocnic (zejména bývalých okresních nemocnic) v kontextu reformy veřejné správy*. Sborník IZPE č.3/2004. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2004
- HÁVA, P. *Financování a úhrady zdravotní péče*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]
- HÁVA, P. *Je naše zdravotnictví transparentní?* Universita Karlova. Fakulta sociálních věd. Praha. 1999
- HÁVA, P. et. al. *Analytická, hodnotová a koncepční východiska zdravotní politiky I*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2002
- HÁVA, P. et. al. *Problémy hospodaření okresních nemocnic*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]
- HÁVA, P. *Restrukturalizace lůžkové zdravotní péče v ČR. Analýza rozhodovacích procesů a komunikace při tvorbě a realizaci zdravotní politiky*. in Purkrabek, M. a kol. Centrální politické rozhodování v ČR 1. díl. FSV UK. Praha. 1998

HÁVA, P. *Zdraví 21: Osnova politiky zdraví pro všechny. Základní koncepční východiska české zdravotní politiky v letech 2003-2006*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003

HÁVA, P. et. al. *Politika rozvoje lidských zdrojů ve zdravotnictví. Studie k analýze problémů mladých pracovníků v českém zdravotnictví*. Sborník IZPE č.9/2003. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003

HEDRLÍNOVÁ, P. *Hodnocení aktivit podpory zdraví*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003

HNILICE, K., KROUPA, A., VAŠKOVÁ, R. *Subjektivní pocit zdraví a pracovní podmínky*. VÚPSV. Praha. 2002

HOŘEJŠÍ, J. *Budoucnost začala před třiceti lety, biotechnologie v medicíně včera, dnes a zítra*. Medical tribune.cz. Praha. 2006

KATZ, J., PEBERDY, A. *Podpora zdraví – poznatky a praxe*. Zdravotní politika a ekonomika. Souhrny poznatků z vybraných monografií. Supplementum 3. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003

KAZMAROVÁ, H. et. al. *Subsystem I., Zdravotní důsledky a rizika znečištění ovzduší*. Státní zdravotní ústav. Praha. 2005

Online [<http://www.szu.cz/chzp/monitor/mo1.html>] 2007-05-04

KAZMAROVÁ, H., KODL, M. *Vývoj rizikových faktorů neinfekčních onemocnění u obyvatel ČR v návaznosti na realizaci intervenčních programů*. Státní zdravotní ústav. Praha. 2001

Online [<http://www.szu.cz/svi/PDF/biblio2004.pdf>] 2007-05-04

KEBZA, V., ŠOLCOVÁ, I. *Syndrom vyhoření*. Státní zdravotní ústav. Praha. 2003

KOMÁREK, L. a kol. *Ochrana zdraví v českých technických normách*. Státní zdravotní ústav. Praha. 2003

KOPECKÁ, P., ROUPCOVÁ, E. *Komunitní zdravotně sociální péče o seniory*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]

KRNÁČOVÁ, A. *Transparentní zdravotnictví pro Českou republiku*. Transparency International a ČZF. [Praha?]. 2006

KROUPA, A., MÁCHA, M. *Zpráva o lidském rozvoji 1999 ČR*. VÚPSV. Praha. 1999

KUBÁTOVÁ, I. *Standardizace v ošetřovatelství a porodní asistenci. Závěrečná zpráva k řešení projektu pro podporu kvality zdravotní péče pro rok 2002*. MZ ČR. [Praha?]. 2002

KULHÁNKOVÁ, L., KASNEROVÁ, D. *Program zdravotní pojišťovny Metal-Alliance k dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky zdraví pro všechny ve 21. století*. Zdravotní pojišťovna Metal-Alliance. Kladno. 2006

LOUŽEK, M. *Znárodnění českého zdravotnictví*. Centrum pro ekonomiku a politiku. Newsletter – březen. Praha. 2005

MARKOVÁ, S. *Vystoupení poslankyně S. Markové na celostátní konferenci KSČM ke zdravotnictví*. [Praha?]. 2005

McKEE, M., HEALY, J. *Nemocnice v měnící se Evropě*. Zdravotní politika a ekonomika. Souhrny poznatků z vybraných monografií. Supplementum 1. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. 2003

MEJZLÍKOVÁ, R. et al. *Analýza protitabákové politiky*. IZPE. Kostelec nad Černými lesy. [200?]

METRICKÝ, V., KRUŽIKOVÁ, E. *Návrh Strategie udržitelného rozvoje České republiky: Pracovní materiál Rady vlády pro udržitelný rozvoj*, Ústav pro ekopolitiku. Praha. 2004

MISCONIOVÁ, B., PRŮŠA, L., VOSTROVSKÁ, H. *Integrovaná domácí sociálně zdravotní péče: studie zpracovaná v rámci projektu Vybrané sociálně ekonomické otázky poskytování sociálních a zdravotních služeb*. VÚPSV. Praha. 2003

MRAVČÍK, V. *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2002*. Úřad vlády ČR. 2003.
Online [<http://www.drogy-info.cz>] 2007-05-01

NOVÁK, I. *Kvalita a efektivita intenzivní péče. Úvodní studie*. MZČR. Projekty kvality Ministerstva zdravotnictví ČR. [Praha?]. 2002

PAVEL, J. *Odhad ztrát z titulu netransparentního a neefektivního nastavení systému veřejného zdravotnictví v České republice*. Transparency International - Česká republika. Praha. 2007

POTŮČEK, M., et al. *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Praha. 2000

POTŮČEK, M. et al. *Průvodce krajinou priorit pro Českou republiku*. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Praha. 2002

POTŮČEK, M. et al. *Putování českou budoucností*. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Praha. 2003
Online [www.ceses.cuni.cz] 2007-05-01

POTŮČEK, M. et al. *Where Do We Come From, What Are We and Where Are We Going?* Human Development Report, The Czech republic. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Praha. 2003

POTŮČEK M., et al. *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Praha. 2000
Online [<http://vize-cr.fsv.cuni.cz>] 2007-05-04

POTŮČEK, M. et al. *Zpráva o stavu země*. Centrum pro sociální a ekonomické strategie. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních věd. Praha. 2004
Online [www.ceses.cuni.cz]

ROUBAL, T. *Aplikace DRG České republiky*. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd. Praha. 2005

SEVERA, P., SOUČEK, A. *Návrh odborné části koncepce zdravotnictví Ústeckého kraje- lůžková péče*. Krajský úřad Ústeckého kraje - odbor zdravotnictví. [Ústí nad Labem?]. 2005

SEVERA, P. *Koncepce zdravotnictví Ústeckého kraje- rozšířené teze*. Ústecký kraj. [Ústí nad Labem?]. 2003

SOVINOVÁ, H., CSÉMY, L. *Kouření cigaret a pití alkoholu v České republice*. Státní zdravotní ústav. Praha. [200?]

STAŇKOVÁ, B. *Analýza vztahů mezi plátcí a poskytovateli zdravotní péče v ČR: Podkladová studie*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]

ŠŤASTNÝ, J. *Stanovisko k materiálu: Ministerstva zdravotnictví České republiky, „Lidsky důstojné a efektivně fungující zdravotnictví“*. SZP ČR. [Praha?]. 2004

TUČEK, M. *Preventivní programy proti kouření pro děti a mládež v ČR*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]

UHLÍŘOVÁ, J., KRÁKOROVÁ, L., GOULLI R. *Ekonomická analýza provozu léčeben dlouhodobě nemocných – LDN*. Institut zdravotní politiky a ekonomiky. Kostelec nad Černými Lesy. [200?]

URBANOVÁ, L. *Ekonomická specifika zdravotnictví*. SP ÚFNZ 0506. [Ústí nad Labem?] 2006

Online [http://fse.ujepurkyne.com/materialy/KFU_huncova_UFNOurbanova.pdf] 2007-05-04

VAVREČKOVÁ, J., et al. *Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil*. VÚPSV. Praha. 2006

VAVREČKOVÁ, J., FISCHLOVÁ, D., LUKEŠ, M. *Sekundární analýzy problematiky BRAIN DRAIN a s tím souvisejících skutečností*. VÚPSV. Praha. 2005

VAVŘINOVÁ, J. *Zdraví ve světě práce: Podpora zdraví na pracovišti jako nástroj pro zlepšování a prodloužení pracovního života*. Státní zdravotní ústav. Praha. 2006

VEPŘEK, J., VEPŘEK, P., JANDA, J. *Zpráva o léčení českého zdravotnictví aneb Zdravotnická reforma včera, dnes a zítra*. Avicenum. Praha. 2002

VEPŘEK, P. *Jak zlepšit fungování Českého zdravotnictví*. Praha. 2004

VLACH, J., BAŠTÝŘ, I., SEVEROVÁ, S. *Koncepce odměňování a poskytování finanční kompenzace zvýšených životních nákladů a některých výdajů zaměstnancům s trvalým pracovištěm v zahraničí*. VÚPSV. Praha. 2002

VOJKŮVKA, V. *Analýza vývoje zdravotnictví v ČR do roku 2000*. ČMKOS. Praha. [200?]. Online [<http://osz.cmkos.cz>] 2007-05-01

ZÁBRANSKÝ, T. et al. *Projekt analýzy dopadů novelizace drogové legislativy: Souhrnná závěrečná zpráva*. Praha. 2001

Online [<http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/827/4206/file/PAD%20CMYK.pdf>] 2007-05-01

4.3 Internetové zdroje

České zdroje

Parlamentní knihovna	http://www.Psp.cz
Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví	http://www.ipvz.cz/
Lékařská národní knihovna	http://www.nlk.cz/nlkcz/ http://www.vupsv.cz/
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí ČICSO, katalog knihovny	http://www.vupsv.cz/webisnt/cicsonew.htm
Vláda ČR	http://www.vlada.cz/
Ministerstvo zdravotnictví	http://www.mzcr.cz/
Ministerstvo financí	http://www.mfcr.cz/
	http://www.asociacekrajů.cz/ http://www.praha-mesto.cz/ http://www.kraj-jihocesky.cz/ http://www.kr-plzensky.cz/ http://www.kr-karlovarsky.cz/ http://www.kr-ustecky.cz/ http://www.kr-stredocesky.cz/
Kraje ČR	http://www.kraj-lbc.cz/ http://www.kr-kralovehradecky.cz/ http://www.pardubickykraj.cz/ http://www.kr-vysocina.cz/ http://www.kr-jihomoravsky.cz/ http://www.kr-zlinsky.cz/ http://www.kr-olomoucky.cz/ http://www.kr-moravskoslezsky.cz/
KSČM	http://www.kscm.cz/
CSSD	http://www.cssd.cz/
ODS	http://www.ods.cz/
KDU-ČSL	http://www.kdu.cz/
Strana zelených	http://www.zeleni.cz/
CESES	http://www.ceses.cuni.cz/
Liberální institut	http://www.libinst.cz/
Centrum pro ekonomiku a politiku	http://cepin.cz/cze/index.php
Svaz pacientů	http://www.pacienti.cz/
Koalice pro zdraví	http://www.koaliceprozdravi.cz/
Sdružení občan	http://www.sdruzeniobcan.cz/
Sdružení Elpida	http://www.elpida.cz/
České zdravotnické fórum	http://www.czf.cz/
Centrum mezistátních úhrad	http://www.cmu.cz/
Centrum pro kvalitu ve zdravotnictví	http://www.szu.cz/cekz/
Státní zdravotní ústav	http://www.szu.cz/
Spojená akreditační komise ČR	http://www.sakcr.cz/
Quality management system	http://msz.qmshc.cz/
Asociace českých a moravských nemocnic (AČMN)	http://www.acmn.cz/index.php?nid=1140&lid=CZ&pic=MAIN
Sdružení fakultních nemocnic ČR	http://www.sfn.cz/
Sdružení praktických lékařů	http://www.splcr.cz/

Sdružení ambulantních specialistů	http://www.zdravotnictvi.cz/index.php
Česká lékařská komora	http://www.sasp.cz/
Česká stomatologická komora	http://www.lkcr.cz
Česká lékárnická komora	http://www.dent.cz/cs/csk
Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně	http://www.lekarnici.cz
Lékařský odborový klub	http://www.cls.cz/
Česká asociace sester	http://www.lok-scl.cz/
Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče	http://www.cna.cz/
Svaz zdravotních pojišťoven	http://www.osz.cmkos.cz/
	http://www.szpcr.cz/
	http://www.vzp.cz
	http://www.hzp.cz
	http://www.ozp.cz/
Zdravotní pojišťovny	http://www.rbp-zp.cz
	http://www.vozp.cz/
	http://www.zpskoda.cz
	http://www.zpma.cz/
	http://www.zpmvcr.cz/
	http://www.cnzp.cz
Mezinárodní asociace farmaceutických společností	http://www.mafs.cz/
Česká asociace farmaceutických firem	http://caff.tradecentrum.cz/
Asociace velkodistributorů léčiv	http://www.avel.cz/
Státní ústav pro kontrolu léčiv	http://www.sukl.cz
Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky	http://www.uzis.cz
Zdravotnická záchranná služba ČR	http://www.zzscr.cz
Portál Zdraví a zdravotnictví	http://www.zdrav.cz/
Demografické informace a analýzy	http://www.demografie.info/
Etický kodex pacientů	http://www.zdravcentra.cz/cps/rde/xchg/zc/xsl/6744_4099.html
Národní statistický portál – Tématická skupina - zdravotnictví, sociální zabezpečení	http://www.czso.cz/csu/nsp.nsf/csuskupina?readform&:zdravotnictvi_socialni_zabezpeceni
Zahraniční zdroje	
Světová zdravotní organizace	http://www.who.int/
	http://ec.europa.eu/health-eu/health_in_the_eu/policies/index_cs.htm
Portál Evropské unie	http://ec.europa.eu/health-eu/index_en.htm
	http://www.oecd.org/
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	http://www.oecd.org/topic/0,2686,en_2649_37435_1_1_1_1_37435,00.html
Světová banka	http://www.worldbank.org/

5 Příloha – Metodologický list

Metoda práce na Přehledu koncepčních materiálů ke zdravotnictví v ČR zahrnovala systematickou identifikaci, lokaci a analýzu dokumentů obsahující informace týkající se zdravotnictví v České republice. Jejím cílem bylo shromáždit stávající poznání v dané oblasti, vytvořit širší náhled na diskutované téma a identifikovat hlavní koncepční materiály.

Z hlediska **druhu zdrojů** jsme prvořadě shromažďovali zdroje dostupné všem občanům prostřednictvím internetu. Systematické vyhledávání se zaměřilo na jednotlivé webové stránky institucí veřejné správy, poskytovatelů, pacientů, zaměstnanců, servery výzkumných institucí i organizací zabývajících se poradenstvím ve zdravotnictví. Přehled mapovaných stránek je uveden výše. S ohledem primární orientace na Českou republiku, byly uvažovány pouze materiály v českém jazyce.

Mapované časové období zahrnovalo **posledních deset let**, systematicky byly identifikovány zdroje od roku 1997 do konce roku 2006. Důvodů k tomuto časovému omezení bylo několik. Především to bylo dáno faktem, že v první polovině devadesátých let dvacátého století nebyla internetová informační technologie rozvinutá a proto nelze za požití uvedené metodologie dokumenty z této doby vyhledat. Dalším důvodem je aktuálnost řešených a analyzovaných problémů (což se například projevuje v přístupu k Evropské unii před a po vstupu ČR v roce 2004).

Identifikace internetových stránek probíhala opět pomocí vyhledávání na internetu přes **vyhledávací služby**

<http://www.google.com>, <http://www.yahoo.com> a <http://www.dogpile.com>

na základě příkazů:

- „zdravotnictvi AND ceska AND republika“,
- „zdravotnictvi AND financovani AND ceska AND republika“.

Hledání konkrétních materiálů probíhalo přes tytéž služby **na základě příkazu:**

- „koncepce OR strategie AND zdravotnictvi site: XY“, kde XY jsou výše uvedené internetové stránky
- „analýza OR zhodnocení OR popis OR přehled AND zdravotnictvi“

A dále pak podle informací uvedených na stránkách Ministerstva zdravotnictví – <http://www.mzcr.cz/index.php?kategorie=170>